

Veiligheid is vakmanschap

Hoe komt het dat de mensen de hen aangereikte middelen en methoden op het gebied van dakveiligheid niet gebruiken? Na jaren van nadenken, uitzoeken en ontwikkelen publiceert Peter van Houtum van Gebr. Janssen bij Lindeman Uitgevers het antwoord op deze cruciale vraag in het boek *Veilig werken op daken: Ben met je VAK bezig*. Het boek biedt handvatten voor de leidinggevenden en een praktische uitwerking van de actueel geldende regelgeving.

Onder de huidige marktomstandigheden vloeit veel kennis uit de branche weg. Dit was een belangrijk argument voor Van Houtum om zijn bevindingen, die hij al enige tijd met succes in zijn eigen organisatie toepast, beschikbaar te stellen voor de hele markt. "De informatie in dit boek is voor meer branches dan alleen de dakenbranche interessant," aldus Van Houtum. "Het zet uiteen hoe een bedrijf het eigen veiligheidsbeleid op een zodanige manier kan vormgeven dat het een veiligheids-cultuur wordt. Daarnaast wordt aan de hand van de actuele regelgeving en normering een onafhankelijke uitleg gegeven hoe in de verschillende situaties het best gehandeld kan worden. Het boek wordt ondersteund door SBD (Stichting Bedrijfs-takregelingen Dakenbranche) en uitgegeven door de onafhankelijke uitgeverij Lindeman Uitgevers, uitgever van *Roofs*."

Ben met je VAK bezig

Peter van Houtum is al sinds halverwege de jaren '80 werkzaam bij Gebr. Janssen te Beugen, een middelgroot dakdekkerbedrijf dat zowel platte als hellende daken uitvoert. Hij begon als dakdekker en maakte in de loop der jaren twee incidenten mee waarbij hij van geluk mocht spreken dat hij het er redelijk ongeschonden van af bracht. Later, toen hij was toegetreden tot het management van het bedrijf, ging hij zich bezighouden met het veiligheidsbeleid. De branche had inmiddels de beschikking over een breed scala aan producten, middelen en methoden om het dak op een veilige manier uit te voeren of te onderhouden. Toch bleven er incidenten plaatsvinden die, als er op een goede manier gebruik zou zijn gemaakt van de beschikbare middelen en methoden, helemaal niet nodig zouden zijn geweest.

Van Houtum: "In 1999 schreef ik een artikel voor *Roofs* dat handelde over de vraag of VCA voor het betreffende bedrijf een lust of een last is. Mijn antwoord was duidelijk: een bedrijf heeft VCA gewoonweg nodig om tot een verantwoord veiligheidsbeleid te komen. Maar ik bleef nog wel met een belangrijke vraag zitten. Want hoe is het mogelijk dat de mensen voor wie de producten en methoden zijn ontwikkeld daar onvoldoende gebruik van blijken te maken? Iedereen wil toch aan het einde van de werkdag weer veilig thuiskomen? Het dakdekkerbedrijf kan niet als politieagent de eigen werken blijven controleren om te zien of de aangereikte producten en informatie wel op de juiste manier worden ingezet. Daar moet op een gegeven moment op vertrouwd kunnen worden. Ik ben me op een gegeven moment in het kader van mijn MBA opleiding Masterclass Management en Psychologie met deze vraag gaan bezighouden en kwam tot de conclusie dat het voor de toepassing van de middelen en methoden noodzakelijk is dat er een veiligheids-cultuur binnen het bedrijf gaat fungeren waardoor het vanzelf spreekt dat op een veilige manier wordt gewerkt."

Van Houtum: "Een dakdekker zal niet zo snel thuiskomen van zijn werk en tegen zijn vrouw zeggen: 'Vandaag heb ik toch zo heerlijk veilig gewerkt!' Nee, hij wordt enthousiast van een bepaald werk dat hij heeft mogen uitvoeren, een moeilijke opgave die hij tot een goed einde heeft gebracht, kortom: zijn vak. Mijn boek beschrijft een methode waarbij veilig werken onderdeel wordt van het vakwerk dat de dakdekker of bouw-

vakker levert: 'Ben met je VAK bezig', waarbij VAK staat voor Veiligheid, Afspraken nakomen en Kwaliteit. Die drie zaken hangen nauw met elkaar samen en zijn in grote mate afhankelijk van de manier waarop leiding wordt gegeven aan het team - en dat is een continu proces. Het verschilt natuurlijk per persoon hoe hier invulling aan wordt gegeven; het boek biedt handvatten om dit op een goede manier te doen."

Praktijksituaties

"Om een gezond veiligheidsbeleid op poten te zetten moet in de eerste plaats de kennis in huis zijn om in praktijksituaties voor een veilige oplossing te kiezen. Aan de hand van de momenteel geldende regelgeving heb ik in het boek in kaart gebracht hoe men tot een veilige werkplek komt, waarbij eerst de basisprincipes worden uiteengezet (van de Dak RIE tot en met jaarlijkse inspectie en onderhoud van valbeveiligingssyste-men), vervolgens wordt ingegaan op de meest uiteenlopende praktijksituaties. De praktijk is weerbarstiger dan de theorie, dat weet ik ook. Maar dit boek geeft aan waar in de respectievelijke situaties volgens de wet minimaal aan dient te worden voldaan. De publicatie is vooral bedoeld om het bewustzijn op het gebied van veiligheid te vergroten en alle betrokkenen te laten nadenken over de meest veilige en meest efficiënte manier om de werkzaamheden op het dak op een veilige manier uit te kunnen voeren. De betrokkenheid van SBD staat er borg voor dat de informatie die in het boek wordt gecommuniceerd juist is en voldoet aan de regelgeving."

Het concept 'Ben met je VAK bezig' kreeg bij de uitreiking van Daktopper 2011 een eervolle vermelding. Het hoorde bovendien met o.a. het Academisch Medisch Centrum te Amsterdam bij de vijftien Beste Praktijken in de Goede Praktijken Competitie 2012 in het kader van de campagne 'Samen sterk voor preventie' van het Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk. Van Houtum vindt het belangrijk dat de kennis omtrent veiligheid wordt gedeeld. "Veiligheid is een passie van me en ik houd me er niet primair mee bezig om er commercieel beter van te worden. Je wenst het je zwaarste concurrent niet toe dat iemand van het dak valt. Ik wil dat iedereen, dus ook onze concurrentie, veilig werken hoog in het vaandel blijft houden en op die manier de kwaliteit van het vak dakdekker waarborgt." ■

De publicatie *Veilig werken op daken: Ben met je VAK bezig* is te bestellen door een mailtje te sturen naar info@lumail.nl of via de website www.dakweb.nl.

Dit artikel kunt u downloaden op www.dakweb.nl

